

**Rozporządzenie Nr 60 Wojewody Konińskiego
z dnia 19 października 1995r.
w sprawie: utworzenia Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego.**

Na podstawie art. 24 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114 poz. 492, z 1992 r. Nr 54 poz. 254 i z 1994 r. Nr 89 poz. 415) zarządzam, co następuje:

§1

Tworzy się park krajobrazowy pod nazwą „Nadwarciański Park Krajobrazowy” zwany w dalszej części rozporządzenia „Parkiem”.

§2

Położenie, powierzchnia oraz granice Parku.

1. Park obejmuje w części:

a/ na obszarze gminy Pyzdry:

część miasta Pyzdry oraz wsie w całości: Białobrzeg, Trzcianki i Walga oraz w części wsie: Tarnowa, Dłusk, Rataje, Pietrzyków, Pietrzyków Kol., Wrąbczynek, Wrąbczynkowskie Holendry, Zapowiednia, Dolne Grądy, Górne Grądy, Ruda Komorska.

b/ na obszarze gminy Zagórz:

część miasta Zagórz oraz wsie w całości: Olchowo i Tarszewo oraz w części wsie: Oleśnica, Skokum, Kopojno.

c/ na obszarze gminy Łądek:

wsie w całości: Ciężęńskie Holendry oraz w części wsie: Ciężęń Wschód, Ciężęń Zachód, Łąd, Łądek, Dolany, Ratyń, Sługocin.

d/ na obszarze gminy Rzgów:

wsie w całości: Dąbrowica oraz w części wsie: Barłogi, Osieczka, Babia, Zastruże, Modła, Rzgów, Świątniki.

2. Powierzchnia Parku wynosi 13428 ha, w tym:

- użytki rolne 10348 ha (z tego: łąki i pastwiska 5550 ha),
- lasy 1463 ha,
- wody 393 ha,

a/ w mieście i gminie Pyzdry 5051 ha, w tym:

- użytki rolne 3295 ha (z tego: łąki i pastwiska 2089 ha),
- lasy 1078 ha,
- wody 141 ha,

b/ w mieście i gminie Zagórz 2547 ha, w tym:

- użytki rolne 2170 ha (z tego: łąki i pastwiska 1711 ha),
- lasy 120 ha,
- wody 58 ha,

c/ w gminie Łądek 3780 ha, w tym:

- użytki rolne 3203 ha (z tego: łąki i pastwiska 1980 ha),
- lasy 195 ha,
- wody 182 ha,

d/ w gminie Rzgów 2050 ha, w tym:

- użytki rolne 1680 ha (z tego: łąki i pastwiska 770 ha),
- lasy 70 ha,
- wody 12 ha.

3. Granica Parku przebiega następująco:

Obszar Parku w części północno-wschodniej rozpoczyna się w punkcie przecięcia się szosy Golina-Pyzdry z autostradą A-2 w miejscowości Sługocin, dalej północna granica Parku biegnie w kierunku zachodnim szosą Golina-Pyzdry przez miejscowości Ratyń, Dolany, Łądek, Łąd, Ciężęń, Pietrzyków, Rataje do miasta Pyzdry. Przez miasto Pyzdry granica biegnie ulicami w ciągu szosy Golina-Pyzdry, dalej skręca w kierunku południowo-zachodnim drogą przez miejscowość Tarnowa do granicy województwa konińskiego, tą granicą do miejscowości Ruda Komorska, dalej drogą w kierunku północnym przez miejscowości Zamość, Kruszyny do szosy Pyzdry-Ciemierów, tu skręca w kierunku południowo-wschodnim i biegnie tą szosą do miejscowości Tłoczyna (Łąki Pyzderskie), tu skręca droga polną w lewo i biegnie tą drogą do miejscowości Zapowiednia, dalej drogą na północny-zachód przez miejscowość Wrąbczynkowskie Holendry, dalej drogą do Wrąbczynka, stąd skręca w kierunku wschodnim do miejscowości Wrąbczyn Górski, Wrąbczyn do miasta Zagórowa, gdzie ulicami biegnie w ciągu tej szosy przez miejscowości Oleśnica, Skokum, Kopojno, Świątniki, Rzgów, tu skręca w kierunku północno-wschodnim szosą do Modły, Zastruża i Babi do przecięcia się tej szosy z autostradą A-2, po czym autostradą granica Parku biegnie w kierunku północno-zachodnim do miejscowości Sługocin.

§3

Park tworzy się w celu ochrony środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu, zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc lęgowych ptactwa wodnego, błotnego i lądowego oraz ochrony ptaków przelotnych, a także zabezpieczenia wartości historycznych i kulturowych tego regionu.

Ogólnymi zasadami zagospodarowania i wykorzystania Parku są:

- a/ podporządkowanie tego terenu wymogom ochrony środowiska,
- b/ ochrona awifauny wodno-błotnej i rzadkich gatunków roślin,
- c/ ochrona naturalności krajobrazu pradolinowego,
- d/ rozwój wszelkich form turystyki i wypoczynku,
- e/ ochrona licznych stanowisk archeologicznych oraz zachowanych wysokiej klasy zabytków.

§4

Na terenie Parku zabrania się:

- 1) zabijania, niszczenia i uszkodzenia wszystkich gatunków fauny i flory z wyjątkiem gatunków uniemożliwiających prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej oraz zagrażających zdrowiu, życiu lub warunkom higienicznym człowieka i zwierząt hodowlanych,
- 2) naruszania powierzchni ziemi z wyjątkiem prac związanych z gospodarką rolną i leśną,
- 3) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i starorzeczy,
- 4) zmiany ukształtowania powierzchni ziemi,
- 5) niszczenia śródpolnych zadrzewień i zakrzewień jako naturalnej ostoi i miejsc żerowania różnych gatunków fauny,
- 6) zanieczyszczania i osuszania śródpolnych i śródleśnych tzw. „oczek wodnych" oraz starorzeczy,
- 7) obniżania bilansu wodnego,
- 8) zalesiania tzw. „nieużytków" cennych pod względem przyrodniczym bez zgody właściwego terenowego organu ochrony przyrody,
- 9) wysypywania, zakopywania oraz wylewania odpadów lub innych nieczystości, innego zanieczyszczania wód i gleby oraz powietrza.

§5

Szczegółowe zasady zagospodarowania terenu objętego ochroną będą ustalone w planie ochrony dla Parku.

§6

Wprowadzone zakazy, nakazy i ograniczenia winny być wykorzystane przy sporządzaniu oraz aktualizacji planów zagospodarowania przestrzennego gmin: Pyzdry, Zagórow, Łądek i Rzgów oraz regionalnego planu zagospodarowania przestrzennego województwa konińskiego.

§7

Wykonanie rozporządzenia powierza się dyrektorom:

- a/ Wydziału Ochrony Środowiska,
- b/ Wydziału Gospodarki Przestrzennej,
- c/ Wydziału Polityki Gospodarczej,
- d/ Wydziału Organizacji i Nadzoru.

§ 8

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Konińskiego.

Wojewoda Koniński
Marek Naglewski

UZASADNIENIE

Nadwarciański Park Krajobrazowy tworzy się w celu ochrony środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu, zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc lęgowych ptactwa wodnego, błotnego i lądowego oraz ochrony ptaków przelotnych, a także zabezpieczenia wartości historycznych tego regionu.

Park ten powstaje na bazie utworzonego w 1986r. Pyzderskiego Obszaru Krajobrazu Chronionego, który obejmuje dolinę rzeki Warty na powierzchni 30000 ha. Park Krajobrazowy jest wyższą formą ochrony i obejmuje powierzchnię 13420 ha, w tym użytków rolnych 10348 ha (z tego łąki i pastwiska 6550 ha), lasów 1463 ha i wód 393 ha.

Idea utworzenia parku krajobrazowego powstała przed kilku laty, a u jej podstaw leżały następujące przesłanki:

- 1) Pierwotny przedmiot ochrony (ptaki) chronione winny być poprzez kompleksową ochronę i kształtowanie przestrzeni (lęgówisk). Status parku krajobrazowego w znacznym stopniu umożliwi taką ochronę (nie wyklucza to utworzenia w przyszłości częściowych rezerwatów przyrody z możliwością, a nawet koniecznością prowadzenia dotychczasowej gospodarki rolnej). Awifauna lęgowa doliny Warty środkowej liczy 153 gatunki. Jest to 67% gatunków odnotowanych dotychczas w Polsce. Obok najwyższej rangi w skali Polski, dolina Warty środkowej uznana jest w społeczności międzynarodowej za dobro ogólnoeuropejskie. Wszystkie tu występujące ptaki są prawnie chronione. Zabezpieczenie biologicznych zasobów tego terenu jest obowiązkiem w myśl ratyfikowanej przez Polskę umowy międzynarodowej „Konwencja Ramsarska”. Spośród kilkudziesięciu gatunków notowanych tu ssaków na uwagę zasługuje coraz częściej pojawiający się łoś, a poza tym będące w ekspansji bóbr (ok. 10 stanowisk rodzinnych) i wydra (ok. 20 stanowisk).
- 2) Poza walorami ornitologicznymi, obszar tworzonego Parku cechuje się niepowtarzalnym bogactwem innych elementów przyrody ożywionej (m.in. świat roślin). Na tym obszarze odnaleziono dotychczas 57 gatunków prawnie chronionych roślin, w tym 40 gatunków podlegających ochronie całkowitej i 17 częściowej. Na szczególną uwagę zasługują widłaki, sasanki, pomocnik baldaszkowy, mącznica, storczyki, lilie wodne i rosiczki.
- 3) Wysoki stopień naturalności krajobrazu pradolinowego jest sam w sobie wystarczająca przesłanką do powołania parku krajobrazowego.
- 4) Opisany obszar cechuje się bardzo wysoką koncentracją stanowisk archeologicznych oraz zachowanych wysokiej klasy zabytków.

- 5) Inicjatywa utworzenia parku krajobrazowego napotkała na życzliwy stosunek samorządów lokalnych, który wyraża się m.in. pomocą władz gminnych w działaniach na rzecz powołania Parku, tworzeniu z inicjatywy samorządów lokalnych baz turystycznych, szlaków turystycznych, organizowaniu plenerów i wycieczek, powstaniu grupy lokalnej Ogólnopolskiego Towarzystwa Ptaków i domku ornitologa w Białobrzegu.

Wszystkie te czynniki spowodowały, że Wojewoda Koniński zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 16 października 1991 roku (Dz. U. Nr 114 poz. 492) postanowił utworzyć Nadwarciański Park Krajobrazowy.

Dyrektor WOŚ
Marian Jacolik